

RÄDJURSJAKT

Supersystrarna Tuthammarens Ellen och Tuthammarens
Ejja med sina hussar Per Lennartsson och Bengt Dahln.

2008 stod kompisarna Per Lennartsson och Bengt Dahlén inför faktum: de behövde en ny drever. Genom bekanta fick de tips om en intressant parning och åtta veckor senare var de ägare till var sin tikvalp.

ELLEN & EJJA

TEXT & FOTO **THOMAS EKROTH**

Valet blev verkligen en fullträff för både Per och Bengt och fem år senare har kullsyskonen Ellen och Ejja gått från klarhet till klarhet. Vi har tagit oss till Uppland för att uppleva en spännande rådjursjakt med supersysterna.

Det är alldeles stilla i skogen denna tidiga novembermorgon. Dagens första solstrålar har just börjat leta sig fram mellan grenverket och får rimfrostens iskristaller att gnistra likt ett fyrverkeri. Drevern Ejja är redan släppt och den klara höstluften bär fram hundens första väckskall med full kraft.

Med andra ord är det en fantastisk höstdag som Svensk Jakt träffar ett gäng riktiga dreverfantaster på jaktmarker utanför Björklinge, som ligger ett par mil norr om Uppsala.

Imponerande meritlista

Det är rådjursjakt med drever som står på schemat, men framför allt handlar det om de två framgångsrika kullsyskonen, Tuthammarens Ellen och Ejja.

Det hör inte alls till vanligheterna att flera hundar i samma kull kan visa upp en så imponerande meritlista från drevprov.

Förutom bedriften att ta sina jaktchampionat på tre raka drevprov har de även belönats med fina utmärkelser som årets drever och årets allroundhund i Uppland.

- Jag vet inte om alla hör Ejja, men hon har i alla fall »

Björklinge

1. Till lunch trollar Bengt Dahlén fram en stor gjutjärnsanna och bjuder på välsmakande kolbullar.

2. Efter en dryg timmes spännande jakt dyker äntligen Ellens drevdjur upp framför Bengt Dahlén som faller en killing.

3. Det är ett glatt gäng som hjälps åt med att transportera rådjuret från skogen. Från vänster Per Lennartsson, Aatos Karihtala, Bengt Dahlén och Anders Matsson.

hittat ett slag och börjat väcka. Jakten drar nog igång vilket ögonblick som helst, viskar Ejjas husse Per Lennartsson i jaktradion.

Det är ett gäng förväntansfulla och kunniga jägare som spánt följer hundens avancemang på slaget. Samtliga i gänget har tidigare jagat med Ejja och de vet vad som väntar. Vilket ögonblick som helst kommer det att braka lös en hejdumdrande jakt som får tiden att stanna och nackhåren att resa sig.

Plötsligt kommer upptaget och skogen fylls av en ljuv musik som strömmar från dreverns strupe. Passkytten Aatos Karihtala tar ett fastare grepp runt sin bössa och spanar intensivt av terrängen.

– Här har jag suttit på pass många gånger tidigare. Rådjuret brukar dyka upp i svackan för att sedan söka sig till någon av de där höjderna, berättar Aatos samtidigt som han pekar ut platsen.

Ett prasslande ljud

Till en början går drevet i stora bukter och när jakten närmar sig Aatos första gången hörs ett försiktigt prasslande ljud. Visst är det något som rör sig på den frusna backen? Kan det vara drevdjuret?

Några ögonblick senare dyker det upp ett rådjur i den glesa timmerställningen framför oss. Det gör sig ingen brådska utan trippar försiktigt förbi på behörigt avstånd innan det vänder in i säten igen.

– Det där var knappast drevdjuret, viskar Aatos. Det är

inte så vanligt att man får se ett stänkdjur nu för tiden. Att Uppland lär ha Sveriges tätaste lodjursstam har vi verkligen märkt av de senaste åren.

Jakten fortsätter och Ellen trummar på i samma storartade stil. Tråkigt nog börjar drevet sakta men säkert dra sig allt närmare grannmarken, för att till slut helt parkera i ett bergsområde som ligger utanför säten.

– Blir det inget skjutet första timmen så drar det nästan alltid till Häggeby, förklarar Aatos.

Snabbt brukar det gå

Vis av erfarenheten att drevet inte kommer att återvända beslutar man att bryta jakten för att lägga upp nya planer. När Per återvänder med Ejja har de andra fyra jägarna redan samlat och det brinner en sprakande brasa.

– Visst är ni sugna på kolbullar, säger Bengt och trollar fram en stor gjutjärnsanna från sin bil.

Samtidigt som det gräddas kolbullar uppstår det en livlig diskussion om jakthundars duglighet.

– Det är märkligt med Ellen och Ejja. De här drevrarna har aldrig några problem att hitta vilt, och snabbt brukar det dessutom gå, säger Anders Matsson.

– När man jagar som vi gör, i rena skogsmarker och med en allt glesare rådjursstam, måste det till rejäla jakthundar med bra sök för att det ska bli någon jakt, fortsätter Anders.

Aatos nickar instämmande och diskussionerna fortsätter. En stund senare när alla är mätta och belåtna är gäng-

Bengt Dahlén lyssnar
spánt efter Ejjas drevskall,
enligt hundföraren Per
Lennartsson har hunden
just tagit upp.

DREVPROV MED DREVER

I dagsläget registreras cirka 500 drevvalpar per år. Av dessa kommer cirka 15 procent att jaktprovmeriteras och cirka fem procent når till ett jaktchampionat.

Det innebär att i genomsnitt en valp per kull jaktprovmeriteras och att det behövs tre kullar för att få fram en jaktchampion. Men variationen är stor mellan olika uppfödare. Tuthammarens Ellen och Tuthammarens Ejja kommer från den uppfödare som för tillfället toppar statistiken med 60 procent jaktprovmeriterade valpar.

För att kunna er hålla ett jaktprovchampionat krävs tre stycken förstapris vid drevprov. Minst ett av dessa måste vara på ett tassvilt, det vill säga råv eller hare.

Från och med hösten 2014 har Svenska Dreverklubben nya jaktprovregler. I de nya reglerna har man tagit bort poänggränser för förstapris. Det är drevtiden som är avgörande för vilken prisvalör hunden får. För att en drever ska kunna erövrå ett förstapris krävs 90 minuters drevtid eller två drev som vardera är minst 60 minuter.

”Fantasierna kommer igång och man ser framför sig en härlig jakt med ett trångt buktande drev.”

ett rörande överens om att jakt med drivande hund är det roligaste som finns.

Efter matpausen är det dags för Ellen att visa upp sina färdigheter. Området som ska jagas kallas Västerboda och är till stora delar ett oländigt terrängavsnitt. Eftersom det är svårt att hitta bra pass inne i såten kommer Per med ett förslag:

– Rådjuret passerar nästan alltid skogsvägen då de sticker västerut. Jag tycker vi ställer ut oss längs den.

Passerade på höjden

Gänget nickar instämmande. Strax därpå har skyttarna hittat sina pass och Ellen är släppt. Alla som stått där i skogen och väntat på upptaget vet ju hur det känns när man inser att snart kommer det dra igång en härlig rådjursvals. Fantasierna kommer igång och man ser framför sig en härlig jakt med ett trångt buktande drev, en sextaggarer som sakta kommer trippande – eller ska man kanske få skjuta sig en dubblé? Ja, ni vet ju själva hur tankarna går.

Plötsligt och utan förvarning rycks vi ur våra dagdrömmar. Drevern har tagit upp och nu gäller det att skärpa sina sinnen.

Det blir en härlig inledning på jakten och Ellen öser på med en intensiv skallgivning. Bukta på bukta går jakten, men rådjuret håller sig till en början på avstånd. Det är inga lättjagade marker vi befinner oss på och rådjuret gör det extra svårt genom att undvika generalpassen. Spänningen ökar ytterligare efter Anders meddelande över jaktradion:

– Rådjuret passerade just här uppe på höjden. Det kom så fint mot mig men vinklade just före lämpligt skotthåll. Ni får passa upp för drevdjuret försvann i er riktning, berättar han.

Trycker på för fullt

Bengt flyttar sig en bit närmare buktområdet och hittar ett fint pass i kanten på ett litet gärde. En väl använd viltstig löper ner från det berg där drevet snurrar och mynnar ut rakt framför oss.

– Om rådjuret tänker växla område är det här ett riktigt kanonpass, viskar Bengt.

Ovanför oss hör vi hur Ellen trycker på för fullt och det verkar faktiskt som om drevskallet sakta ökar i styrka.

Strax kan vi skymta fyra rådjur som följer viltstigen ner mot den öppna ytan. I skogskanten stannar de till och verkar lyssna efter hunden.

De avvaktar länge och med Ellen tätt efter sätter de fart över gärdet. Bengt svingar mjukt med i rörelsen och samtidigt som bössan hostar till faller en av killingarna till marken.

Det är ett gäng glada jägare som samlas för att lyssna till skyttens redogörelse för händelseförloppet. När Bengt tålmodigt besvarat alla frågor hjälps man åt att dra fram viltet till bilarna.

– Visst vill ni jaga mer? undrar Per. Det är fortfarande många timmar kvar av dagen och hundarna är ju knappt uppvärmda, avslutar han. «